

การสอบสวนคดีพิเศษ กลไกที่ทำให้การสอบสวนมีประสิทธิภาพ
Special investigation: the effective mechanisms investigation

ไทย

เชษฐ ขุนธิวงศ์

Mr.Chet Khuntiwong

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต
คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

พ.ศ. 2549

ISBN 974-9727-81-9

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

นิตินิติศาสตร์

ของ

นายเชษฐ ฐนธินวงศ์

เรื่อง

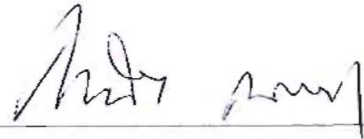
การสอบสวนคดีพิเศษ : กลไกที่ทำให้การสอบสวนมีประสิทธิภาพ

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติ ให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

นิตินิติศาสตร์มหาบัณฑิต

เมื่อ วันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2549.

ประธานกรรมการวิทยานิพนธ์

(ศาสตราจารย์ ดร. คณิต ณ นคร)

กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร. อุดม รัฐอมฤต)

กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(อาจารย์ ธาวิต เพ็งดิษฐ์)

กรรมการวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ วีระพงษ์ บุญไญยภาส)

กรรมการวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ประธาน วัฒนวานิชย์)

บทคัดย่อ

สถานการณ์อาชญากรรมในสังคมปัจจุบันได้ทวีความรุนแรงและมีความสลับซับซ้อนของการกระทำผิดเป็นลำดับ จากเดิมที่การกระทำผิดมีรูปแบบการกระทำที่ไม่สลับซับซ้อน ก่อให้เกิดผลเสียหายในวงจำกัด คิดเป็นมูลค่าไม่สูงนัก พัฒนาไปสู่การกระทำผิดที่เรียกว่าอาชญากรรมพิเศษ เช่น อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ อาชญากรรมที่มีอิทธิพลเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งอาชญากรรมพิเศษดังกล่าวมีการพัฒนารูปแบบ วิธีการของการกระทำผิดอย่างต่อเนื่องและตลอดเวลา มีการนำเทคนิควิธีการสมัยใหม่เข้ามาเป็นเครื่องมือประกอบการกระทำผิด มีความสลับซับซ้อน ทำให้เกิดความเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ

เพื่อให้การป้องกันปราบปรามอาชญากรรมพิเศษมีประสิทธิภาพ จึงต้องมีการสอบสวนพิเศษ ตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งการสอบสวนพิเศษดังกล่าวได้มีการกำหนดวิธีการสอบสวนที่ใช้เทคนิคพิเศษในการสืบสวนสอบสวนเพิ่มจากการสอบสวนทั่วไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เช่น การดักฟังโทรศัพท์ การใช้วิธีการแฝงตัว เป็นต้น แต่การเพิ่มอำนาจสอบสวนด้วยวิธีพิเศษดังกล่าวย่อมมีผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชน อย่างไรก็ตามเมื่อคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะและเพื่อป้องกันปราบปรามอาชญากรรมที่นับวันจะมีความสลับซับซ้อน การสอบสวนคดีพิเศษ นับว่าเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นต่อภาวะสังคมในปัจจุบัน และเพื่อให้การสอบสวนคดีพิเศษมีประสิทธิภาพ ผู้เขียนได้ศึกษาถึงการเพิ่มประสิทธิภาพการสอบสวนคดีพิเศษ ในกรณีการสอบสวนที่มีอัยการมาสอบสวนร่วม การสอบสวนในเชิงบูรณาการที่มีการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการควบคุมและตรวจสอบการสอบสวนคดีพิเศษ ซึ่งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพ ในการสอบสวนคดีพิเศษอันจะทำให้การสอบสวนคดีพิเศษเป็นไปตามกฎหมาย เกิดความยุติธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้ นอกจากนี้ ผู้เขียนยังได้เสนอแนวทางเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสอบสวนคดีพิเศษ ในประเด็นที่ควรเพิ่มบทบัญญัติในกฎหมาย ให้อัยการมาสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนคดีพิเศษทุกคดี เนื่องจากอัยการต้องทำหน้าที่ในการเสนอพยานหลักฐานต่อศาลเพื่อพิสูจน์ความผิดของจำเลย เมื่ออัยการมาสอบสวนร่วมในคดีพิเศษทุกคดี ย่อมจะทำให้การสอบสวนคดีพิเศษมีพยานหลักฐานที่หนาแน่น

นอกจากนี้ องค์ประกอบของคณะกรรมการคดีพิเศษ (กคพ.) ควรจะประกอบด้วยบุคคลที่มีความเป็นกลางทางการเมือง เพราะคณะกรรมการคดีพิเศษ มีบทบาทอย่างมากต่อการกำหนดนโยบาย และการกำหนดว่าคดีใดเป็นคดีพิเศษที่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ จะมีอำนาจในการสอบสวน หากคณะกรรมการคดีพิเศษมีความเป็นอิสระปราศจากการแทรกแซงการเมืองแล้ว ย่อมจะทำให้การสอบสวนคดีพิเศษเป็นไปตามกฎหมาย เกิดความยุติธรรมในสังคม และเป็นที่ยิ่งของประชาชนได้

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยได้ด้วยความสามารถของบุคคลที่เกี่ยวข้องหลายท่าน ซึ่งผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านรองศาสตราจารย์ ดร.อุดม รัฐอมฤต เป็นอย่างสูงที่กรุณาให้เกียรติรับเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำ ตลอดจนความเห็นที่มีคุณค่าในทางวิชาการแก่ผู้เขียนตั้งแต่เริ่มทำบัณฑิตสัมมนา มาจนถึงวิทยานิพนธ์ ได้ใช้เวลาอันมีค่าและให้ความเอาใจใส่ รวมทั้งให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจตลอดมา อีกทั้งยังได้กรุณาตรวจแก้วิทยานิพนธ์ อันเป็นผลให้ผู้เขียนมีกำลังใจในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้ด้วยดี ซึ่งผู้เขียนขอระลึกถึงความกรุณาอย่างสูงนี้ไว้ตลอดไป

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ ธาวิต เพ็งดิษฐ์ เป็นอย่างสูงที่กรุณาใช้เวลาอันมีค่าให้เกียรติรับเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำ คำปรึกษาและข้อเสนอแนะทางกฎหมายที่มีคุณค่าเป็นอย่างมากแก่ผู้เขียน ทั้งยังให้ความรู้ความเข้าใจในระบบสอบสวนและการปฏิบัติงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ อันทำให้ผู้เขียนสามารถจัดทำวิทยานิพนธ์นี้ให้สำเร็จไปด้วยดี

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านศาสตราจารย์ ดร. คณิต ณ นคร เป็นอย่างสูงที่กรุณาใช้เวลาอันมีค่าให้เกียรติรับเป็นประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ และได้ให้ข้อเสนอแนะความคิดเห็นและความรู้ทางวิชาการที่เกี่ยวกับการสอบสวนคดีพิเศษ ที่มีคุณค่าอย่างมากแก่ผู้เขียน อันเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านรองศาสตราจารย์ วีรพงษ์ บุญไญภูาส เป็นอย่างสูงที่กรุณาใช้เวลาอันมีค่าให้เกียรติรับเป็นกรรมการวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้กรุณาชี้แนะปัญหา ให้คำแนะนำข้อสังเกต ในเนื้อหาของวิทยานิพนธ์นี้ อันเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านรองศาสตราจารย์ ประธาน วัฒนวานิชย์ เป็นอย่างสูงที่กรุณาใช้เวลาอันมีค่าให้เกียรติรับเป็นกรรมการวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้กรุณาชี้แนะปัญหา ให้คำแนะนำข้อสังเกต ในเนื้อหาของวิทยานิพนธ์นี้ อันเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ผู้เขียนขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ห้องธุรการบัณฑิตศึกษา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เจ้าหน้าที่ห้องสมุดสัญญา ธรรมศักดิ์ เจ้าหน้าที่ห้องสมุดรัฐสภาทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เขียนในการค้นคว้าเพื่อประกอบการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ผู้เขียนขอขอบคุณเพื่อนๆ ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ รวมทั้งให้กำลังใจแก่ผู้เขียนเสมอมา อันทำให้ผู้เขียนมีกำลังใจจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนเสร็จสมบูรณ์ ผู้เขียนรู้สึกซาบซึ้งในน้ำใจและความปรารถนาดีของเพื่อนๆ ทุกคน

โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา น้องสาว น้องชาย และญาติของ

ผู้เขียนที่ช่วยเป็นกำลังใจอันล้ำคดียิ่งของผู้เขียน ช่วยกระตุ้นให้ผู้เขียนมีความมุ่งมั่น พยายาม จนทำให้สามารถจัดทำวิทยานิพนธ์จนเสร็จสมบูรณ์ ผู้เขียนขอประทับใจความซาบซึ้งนี้ไว้ในใจตลอดไป

เชษฐ ขุนธิวงศ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
พ.ศ. 2549